

STUDENTŲ VERTIMO PROFESINEI PRAKTIKAI SKIRTOSE UŽDUOTYSE DAŽNIAUSIAI PASITAIKANČIŲ KLAIDŲ ANALIZĖ

Albertas Juodeika, Kristina Juodeikienė
Kauno kolegija

V. Pavardė: Albertas Juodeika, Kristina Juodeikienė
E-puslapis: -
E-paštas: albertas.juodeika@go.kauko.lt,
kristina.juodeikiene@go.kauko.lt
Institucija: Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakultetas
Adresas: Pramonės pr. 20, Kaunas
Telefono nr.: +37061235426

Tyrimo tikslas. Tyrimo tikslas – išanalizuoti dažniausiai pasitaikančias leksines-semantines klaidas studentų vertimo užduotyse, skirtose atliekant profesinę vertimo praktiką. Tyrimo objektas – Verslo anglų kalbos studijų programos studentų vertimo užduotyse, skirtose per profesinę vertimo praktiką 2020-2021 mokslo metais, padarytos leksinės-semantinės klaidos.

Reikšminiai žodžiai: leksinės-semantinės klaidos, vertimo procesas, idiomatiniai išsireiškimai, prasmės ir išraiškos santykis, lingvistinė analizė.

Tyrimo metodai. Tyrimo tikslui pasiekti keliami šie uždaviniai: (1) išanalizuoti dažniausiai pasitaikančias studentų daromas klaidas vertimo užduotyse, skirtose atlikti per profesinės veiklos praktiką; (2) suskirstyti identifikuotas klaidas pagal tipus ir dažnumą remiantis moksline literatūra; (3) įvardinti daromų klaidų priežastis mokantis anglų kalbos ir verčiant įvairaus tipo tekstus. Tyrimo metodai: mokslinės literatūros ir atrinktų pavyzdžių lyginamoji lingvistinė analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Atliktas tyrimas leido išryškinti šias išvadas: (a) atlikdami vertimo užduotis studentai dažniausiai daro šias leksines-semantines klaidas: (1) netiksliai išversti vietovardžiai ir asmenvardžiai; (2) netiksliai suprantami ir perteikiami idiomatiniai anglų kalbos išsireiškimai; (3) netinkamai parinkta daugiareikšmio žodžio (žodžių junginio) reikšmė; (4) netinkamai panaudoti sinoniminiai žodžiai; (5) nesuprasta ir neteisingai perteikta originali mintis (informacija); (b) atlikdami vertimo užduotis studentai dažniausiai daro įvairių tipų leksines-semantines klaidas dėl vertimo patirties stokos, nepakankamų žinių, susijusių su frazeologiniu originalios kalbos kontekstu, sinoniminių ir daugiareikšmių išraiškų netinkamo susiejimo, nepakankamo asmeninio domėjimosi profesiniu lauku ir kūrybiško požiūrio į lingvistinių problemų sprendimą; (c) kalbos mokymasis ir vertimo procesas yra tampriai susiję su besimokančiųjų nuolatine praktika, turimų įgūdžių tobulinimu, kūrybiška ir struktūruota daromų klaidų analize bei savitomis vertime naudojamų kalbų leksinėmis išraiškomis.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimu siekiama atkreipti studentų ir suinteresuotų asmenų dėmesį į dažniausiai pasitaikančias leksines-semantines vertimo klaidas, išryškinti jų atsiradimo priežastis ir pateikti reikšmingų rekomendacijų, kaip jų išvengti ir jas analizuoti siekiant meistriskumo. Tyrimas atskleidžia, kad mokantis užsienio kalbą svarbus ne tik gramatinis ir sintaksinis lingvistinių struktūrų formavimas, bet ir teisingas leksinis-prasminis originalios kalbos supratimas bei tinkamas ir adaptuotas jo perteikimas į verčiamą kalbą. Netikslus frazeologinis abiejų kalbų susiejimas, daugiareikšmių išsireiškimų ir sinoniminių reikšmių nesuderinamumas, o taip pat ir nepakankamos žinios apie originalios kalbos vietovardžių ir asmenvardžių vertimą į tikslinę kalbą įtakoja vertimo kokybės ir pasitikėjimo vertėju mažėjimą.